

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (13 - 19 Eylül)

Türkiye

- Haziran ayında 1.1 milyar dolar gerçekleşen cari işlemler açığı, Temmuz'da 0.68 milyar dolara geriledi.
- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi Temmuz ayında aylık %4.2 daraldı.
- TCMB, yabancı para mevduat ve kıymetli maden depo hesaplarına uygulanan zorunlu karşılık oranlarını 200 baz puan artırdı.
- 2021 yılı Ağustos ayında bütçe dengesi 40.8 milyar TL fazla verdi.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası; ASELSAN, HAVELSAN ve TÜBİTAK-BİLGEM ile ikili mutabakat zabitleri imzalayarak "Dijital Türk Lirası İşbirliği Platformu" oluşturdu.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin 2021 yılı büyüme tahminini %9.2'ye yükseltti.
- TCMB, 1 Ekim 2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere toplam reeskont kredisi limitini 30 milyar dolara yükseltti.
- TCMB, Eylül ayına ilişkin Piyasa Katılımcıları Anketi'ni yayımladı.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), tüketici kredilerine ilişkin genel vade sınırının kredi tutarı elli bin Türk Lirasının üzerinde olan krediler için otuz altı aydan yirmi dört aya indirilmesine karar verdi.

ABD

- Philadelphia Fed Başkanı Patrick Harker, varlık alımlarının çok zaman geçmeden azaltılmasına ilişkin adımı destekleyeceğini söyledi.

Avrupa

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Yönetim Kurulu üyesi Isabel Schnabel, Euro Bölgesi'nde enflasyonun son dönemde yaşanan yükselişin ardından gelecek yıl düşmesinin "neredeyse kesin" olduğunu söyledi. Ancak Schnabel, arz darboğazlarının ve yüksek ücretlerin bu senaryo için risk oluşturduğunu da belirtti.
- Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Avrupa Birliği'nin (AB) iklim değişikliği ile mücadele eden ve bu değişikliğin etkilerine uyum sağlamaya çalışan dar gelirli ülkelere yardım amacıyla finansal desteğini artıracığını bildirdi.
- ECB Yönetim Konseyi Üyesi Martins Kazaks, istikrarlı ekonomik toparlanma, tedarik zincirindeki sıkıntılarının devam etmesi ve beklentilerdeki artış nedeniyle Euro Bölgesi enflasyonunun tahmin edilenden daha fazla yükselebileceği yönünde açıklamada bulundu.

Asya

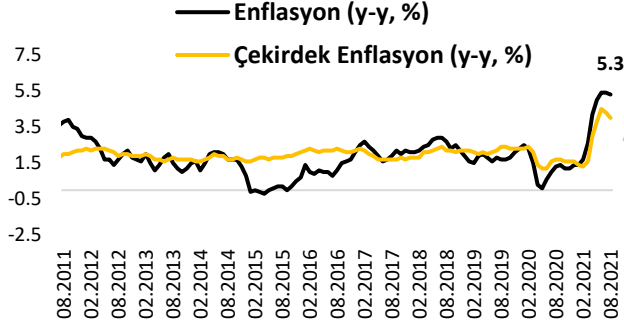
- Çin'de sanayi üretimi ve perakende satışlarda büyüme Ağustos ayında ciddi yavaşlama gösterdi. Ağustos ayında sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına göre %5.3 arttı ve bu, Temmuz 2020'den bu yana görülen en zayıf büyüme oranı olarak kayıtlara geçti. Ağustos ayında perakende satışlar geçen yılın aynı ayına göre sadece %2.5 arttı ve bu, Ağustos 2020'den beri görülen en düşük artış oldu.

Diğer

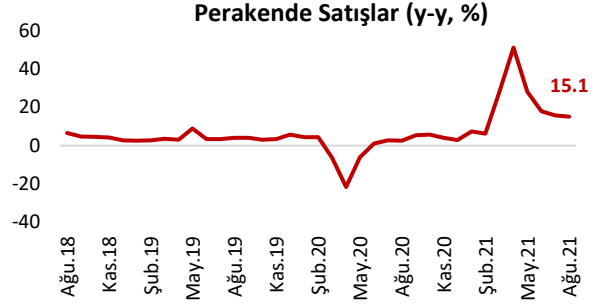
- Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) Raporu'na göre 2. çeyrekte küresel borç 4.8 trilyon dolar artarak 296 trilyon dolar ile tüm zamanların en yüksek seviyesine yükseldi. Öte yandan, 2. çeyrekte ekonomilerdeki hızlı toparlanma ile toplam borcun küresel ekonomiye oranı rekor seviyeden geriledi. İlk çeyrekte %362 olan toplam borç/GSYH oranı, Haziran sonu itibarıyla %353'e geriledi.

Ayrıntılar...

ABD'de TÜFE Ağustos'ta %5'in üzerinde seyrederken, perakende satışlar düşüş beklentisine karşın artış gösterdi.

Kaynak: Reuters

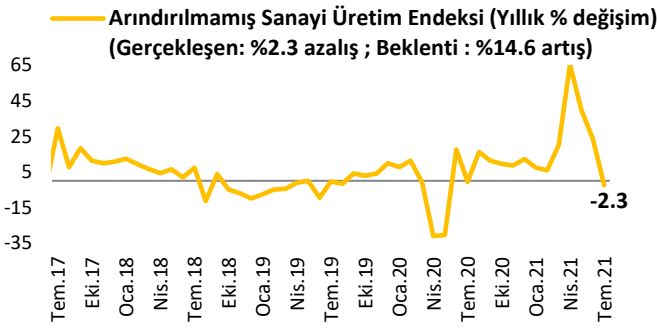

Kaynak: Reuters

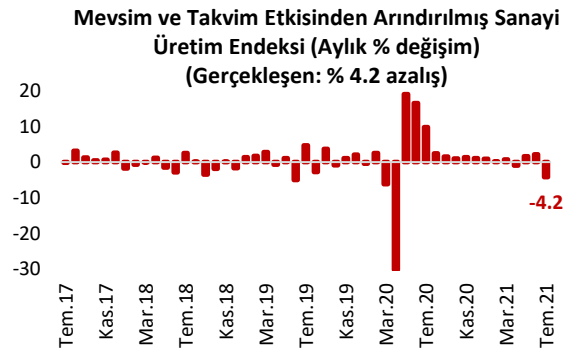
ABD'de TÜFE Ağustos'ta %5.3 artış kaydetti. Aylık olarak bakıldığında enflasyon, %0.3 artarak beklentinin altında kalırken, son yedi ayın en düşük artışını kaydetti. Bu durum, fiyatlara yönelik yukarı yönlü baskının bir miktar azaldığına işaret etti. Çekirdek enflasyon göstergesi olan gıda ve enerji dışı TÜFE yıllık olarak %4 arttı. Beklenti, artışın %4.2 olması yönündeydi. Çekirdek enflasyon aylık bazda ise %0.3 olan beklentinin altında %0.1 artış gösterdi.

ABD'de perakende satışlar Ağustos'ta geçen aya göre %0.7 yükseldi. Beklenti ise satışların %0.8 düşmesi yönündeydi. Temmuz ayı verisi %1.1 düşüşten %1.8 düşüşe revize edildi. Perakende satışlar yıllık bazda ise %15.1 arttı. Veri, tüketici talebinin güçlü seyrettiğini gösterdi. Okul alışverişi ve hükümetin çocuklu ailelere yaptığı ödemeler, talebin güçlü kalmasında etkili oldu.

Sanayi üretim endeksi Temmuz ayında yıllık ve aylık bazda beklentilerin altında kaldı.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

Sanayi üretim endeksi Temmuz ayında arındırılmamış verilerle yıllık bazda %2.3 azalırken (piyasa beklentisi %14.6 artış), takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık bazda %8.7 arttı (piyasa beklentisi %15.3 artış). Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Temmuz ayında aylık %4.2 daraldı. Böylece aylık bazda 15 ayın en sert düşüşünü kaydetti. Haziran ayında ekonomideki açılmanın ardından hizmetler sektöründe başlayan hızlı hareket sanayi sektöründeki artışın "normal patikasına" dönmesine yol açtı.

Asya’da tedarik zincirinde yaşanan bozulmaların ardından Türkiye’nin jeopolitik konumu nedeniyle sahip olduğu avantaj ve Avrupa’da artan talep, geçtiğimiz aylarda özellikle imalat sanayi aracılığıyla sanayi üretim endeksini desteklemiş olsa da, kapanmaların ardından ekonomilerin normale dönmeye başlaması ile avantaj yerini “normal”e dönüşe bıraktığında imalat sanayindeki yükseliş azaldı.

Cari işlemler açığı Temmuz’da 0.63 milyar dolar oldu.

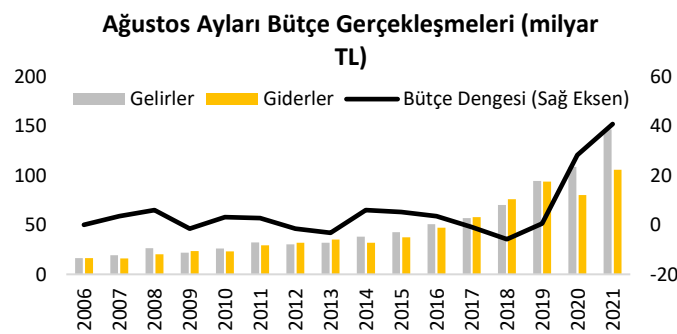
Haziran’da 1.1 milyar dolar gerçekleşen cari işlemler açığı Temmuz’da 0.68 milyar dolara geriledi (piyasa beklentisi: 0.82 milyar dolar). 12 aylık kümülatif toplamda ise Haziran’daki seviyesi olan 29 milyar dolardan 27.8 milyar dolara gerileyen cari işlemler açığı pandeminin yaşandığı geçen yıla göre %59’luk bir artış yaşadı.

Temmuz’da doğrudan yatırımlarda 1 milyar dolar, hem portföy yatırımlarında hem de diğer yatırımlarda 1.9 milyar dolarlık sermaye girişleri yaşandı. Doğrudan yatırımlardaki giriş Kasım 2018’den sonra görülen en yüksek sermaye girişi olurken, portföy yatırımlarındaki girişlerin belirleyicisi yabancıların yurtdışı tahvil piyasasından 1.8 milyar dolarlık Eurobond ihracı oldu.

Böylece, 0.68 milyar dolar cari açık verilen Temmuz ayında portföy, doğrudan ve diğer yatırımlardan toplam 4.9 milyar dolar net girişin, net hata noksan kalemi aracılığıyla 2.5 milyar dolar girişin olduğu bir ortamda rezervlerde 6.7 milyar dolarlık artış yaşandı.

(Milyon dolar)	Temmuz		Ocak-Temmuz		Değişim(%)	12 Aylık Toplam	
	2020	2021	2020	2021		2020	2021
Cari İşlemler Dengesi	-1,989	-683	-23,215	-13,744	-40.8	-17,549	-27,832
Cari İşlemler Dengesi (Mev.Arınd.)	-2,183	-877	-18,715	-9,244	-50.6	-17,548	-27,831
Enerji Hariç Cari Denge	142	2,646	-9,184	4,627	--	9,690	718
Enerji ve Altın Hariç Cari Denge	1,924	2,749	163	6,877	--	24,203	16,023
Dış Ticaret Dengesi	-1,962	-2,984	-20,228	-16,418	-18.8	-27,674	-34,071
Hizmetler Dengesi	295	2,948	2,898	9,184	--	21,122	15,440
Turizm Gelirleri	428	2,118	3,151	6,205	96.9	16,695	12,234

Ağustos ayında bütçe 40.8 milyar TL fazla verdi.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

2021 yılı Ağustos ayında bütçe dengesi 40.8 milyar TL fazla verdi. 2020 yılı Ağustos ayında fazla 28.2 milyar TL gerçekleşmişti. Faiz dışı fazla ise 2021 yılı Ağustos ayında 54.5 milyar TL olarak açıklanırken, 2020 yılı Ağustos ayında 40.1 milyar TL faiz dışı fazla verilmişti. 2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde bütçe açığı %66.2 azalarak 37.5 milyar TL seviyesine geriledi. Bütçe gelirleri, hem vergi gelirleri hem de vergi dışı gelirlerdeki artışın etkisiyle yıllık bazda bütçe giderlerinden daha fazla artış gösterdi.

Temmuz ayına oranla Ağustos ayında faiz giderlerindeki yavaşlamaya karşın faiz dışı giderlerdeki güçlü artış ise bütçe giderlerinin güçlü yükselişinde etkili oldu. Yılın ilk sekiz ayında gerçekleşen bütçe açığının, toplam bütçe açığı tahmininin hala %16.3’ünü oluşturuyor olması, sıkı maliye politikasının bu yıl da etkin olarak uygulanma hedefinin devam ettiğine işaret etmektedir. İkinci çeyrek rakamlarına göre bütçe açığı/GSYH oranı %1.6’dır. Hedef ise %3.5’tir.

TCMB yabancı para zorunlu karşılık oranlarını artırdı.

Yabancı Para Zorunlu Karşılık Oranları (%)		
Mevduat ve Katılım Fonu (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç)	Eski Oranlar	Yeni Oranlar
- Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	21	23
- 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	15	17
Kıymetli Maden Depo Hesapları		
- Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	22	24
- 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	18	20
Müstakrizlerin Fonları	21	23
Diğer Yükümlülükler (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dahil)		
- 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	21	21
- 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli	16	16
- 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	11	11
- 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli	7	7
- 5 yıldan uzun vadeli	5	5
Kaynak: TCMB		

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) parasal aktarım mekanizmasının etkinliğinin artırılması amacıyla; döviz hesapları için uygulanan zorunlu karşılık oranlarında değişikliğe gitti. 15 Eylül tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğe göre, zorunlu karşılık oranlarında 200 baz puanlık artırım yapıldı. Zorunlu karşılık oranları vadesiz ve 1 yıla kadar vadeli döviz hesapları için %23'e yükseldi. 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli döviz

hesaplarında zorunlu karşılık oranı ise %17 oldu. TCMB'den yapılan açıklamada, 1 Ekim 2021 tarihi itibarıyla Türk lirası cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin yaklaşık 13.9 milyar Türk lirası, döviz ve altın cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin ise yaklaşık 3.4 milyar ABD doları karşılığı tutarında artmasının beklendiği belirtildi.

1 Temmuz'da Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz cinsinden tesis edilmesi imkanı azami oranının %20'den %10'a düşürüldüğü, döviz cinsinden mevduat ve katılım fonuna uygulanan zorunlu karşılık oranlarının da tüm vade dilimlerinde 200 baz puan artırıldığı anımsatılan açıklamada, TCMB: «Ayrıca, Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz cinsinden tesis edilmesi imkanının sonlandırılacağı da ilan edilmişti. Bu çerçevede, söz konusu imkan **1 Ekim 2021 tesis tarihinde yüzde 10'dan sıfıra düşürülerek sonlandırılacak olup, aynı tarihte yürürlüğe girmek üzere yabancı para mevduat ve katılım fonuna uygulanan zorunlu karşılık oranlarının tüm vade dilimlerinde 200 baz puan artırılmasına karar verilmiştir. Alınan bu kararlarla birlikte, 1 Ekim 2021 itibarıyla Türk lirası cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin yaklaşık 13.9 milyar lira, döviz ve altın cinsinden zorunlu karşılık tesislerinin ise yaklaşık 3.4 milyar dolar karşılığı tutarında artması beklenmektedir.**» açıklamasında bulundu.

TCMB Eylül ayı Piyasa Katılımcıları Anketi açıklandı.

Piyasa Katılımcıları Anketi		
	Eylül	Ağustos
Enflasyon (Cari Yılsonu, y-y, %)	16.74	16.30
Enflasyon (12 Ay Sonrası, y-y, %)	12.94	12.48
Enflasyon (24 Ay Sonrası, y-y, %)	10.71	10.52
Büyüme Oranı (2021, y-y, %)	8.2	6
USD/TL (Yılsonu)	8.92	8.94
Cari Açık (milyar \$)	-22.4	-23.5

TCMB, Eylül ayına ilişkin Piyasa Katılımcıları Anketi'ni yayımladı. Ankette yıl sonu enflasyon beklentisi %16.74'e yükseldi. 12 ay sonrası için yıllık enflasyon beklentisi %12.48'den %12.94'e yükseldi. 24 ay sonrasına yönelik enflasyon beklentisi de %10.52'den %10.71'e yükseldi. 2021 yılına ilişkin büyüme beklentisi %6'dan %8.2'ye yükseldi. Politika faizi beklentisi %19 olarak kaydedildi. Cari açık beklentisi ise 23.5 milyar dolar açıktan 22.4 milyar dolar açık seviyesine geriledi.

D İ P N O T

Varlık Alımlarının Azaltımı (Tapering) Nedir?

Mart 2020’de pandeminin başladığı tarihlerde %1-1.25 aralığında olan Fed politika faizi, pandeminin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla Mart 2020 toplantısında %0-0.25 aralığına çekildi. Faiz artırımını ile ilgili sinyaller ise 2021 yazıyla beraber Fed Başkanı Jerome Powell’ın açıklamalarıyla güçlenmeye başladı. Temmuz 2021’de Powell, varlık alımlarını azaltmayı değerlendirdiklerini açıkladı. Tapering kelime anlamı olarak “yavaş yavaş azaltma” anlamına gelmektedir. Ekonomi terimi olarak ise merkez bankalarının yaptığı varlık alım miktarını kademeli olarak düşürmesi olarak ifade edilmektedir. Varlık alımı merkez bankasının hükümet veya ticari bankalardan hisse senedi ve tahvil gibi varlıkları alarak piyasaya para enjekte etmesi anlamına gelirken, varlık alımlarının azaltımı da bunun tam tersi sıkı para politikası anlamına gelmektedir. Tapering, bir merkez bankasının ekonomiye sağladığı parasal teşviki yavaş yavaş kaldıracığına işaret etmektedir.

2013 yılında Ben Bernanke, ABD Merkez Bankası (Fed)’nin Başkanı olduğu dönemde, Fed’in varlık alımlarında azaltıma gideceğini açıkladı. Ocak 2014 yılında da tapering uygulaması başladı. Ayda 85 milyar dolar varlık alımı, 10’ar milyar dolar azaltılarak 2014’ün sonbaharında tamamlandı. Fed, varlık alım azaltımının ardından 2015 yılı Aralık ayında 10 yılın ardından ilk faiz artırımını yaptı. O dönemde, sözlü yönlendirmenin ve iletişimin zayıf olması nedeniyle 2013 yılında yapılan “tapering” açıklaması kısa süre içerisinde faiz artırımına gidileceği beklentisine dönüştü. Piyasalardaki kaos ortamıyla gelişen ülke para birimleri ve tahvilleri değer kaybetti. Bu kaos durumuna “taper tantrum” adı verildi. “Tantrum” öfke nöbeti anlamına gelmektedir. Tapering, piyasalarda sıkı para politikası ve faiz artırımına ilişkin bir sinyal olarak algılandığından Fed’in sözlü yönlendirmesini iyi yönetmesi gerekmektedir. Fed Başkanı Jerome Powell ve diğer Fed yetkilileri, 2013’teki tecrübeden sonra daha dikkatli hareket etmektedir. 2013’te yapılan hatanın tekrarlanmaması adına varlık alımı azaltımıyla faiz artırımının eş zamanlı olmadığı Fed yetkilileri tarafından vurgulanmaktadır.

Fed üyeleri arasında varlık alımlarının azaltımına ne zaman başlanacağı konusunda anlaşmazlık olsa da genel düşünce Fed’in bu sene bitmeden “tapering”e başlayacağı yönündedir. Ayrıca, “tapering”e ne zaman başlanacağı yanı sıra hızının ne olacağı da önem arz etmektedir; çünkü tapering hızı, faiz artırımına ne zaman başlanacağına ilişkin önemli bir gösterge niteliğindedir. Fed’in 120 milyar dolarlık varlık alımlarının 80 milyar dolarını Hazine tahvili, 40 milyar dolarını mortgage kâğıtları oluşturmaktadır. Örneğin; tahvil alımı azaltımında aylık 15 milyar dolar gibi bir azaltım açıklaması olursa Fed’in varlık alım programı seneye Eylül ayına doğru sona erecek ve bu tarihten sonra faiz artırımını konuşmaları gündeme gelecektir. Eğer tahvil alımlarının aylık azaltım tutarı çok yüksek olursa, programın erken bitmesiyle, faiz artırım tarihinin öne çekileceği beklentisi piyasalarda olumsuz bir algı yaratabilir. Öte yandan, beklenenden daha düşük bir hızda aylık azaltım gerçekleşmesi ve bir yıl ve ötesine yayılacak şekilde programın sonlanması durumunda piyasalar üzerindeki baskı daha az olacaktır. Bu nedenle, faiz artırımlarına ilişkin sinyaller vermesi sebebiyle tapering ile ilgili atılacak adımlar piyasalar tarafından yakından takip edilmektedir. Tapering ile ilgili açıklamalar, bu yıl bitmeden en geç Aralık ayında “tapering”in başlayacağını işaret etmektedir. Piyasalar tarafından bu ihtimal satın alınmakta olup, bu haftaki Fed toplantısında tapering ile ilgili bir tarih verilir verilmeyeceği takip edilecektir. Fed’in 2013 yılındaki tapering adımlarına bakıldığında azaltım tarihinden iki ay önce açıklama yaptığı görülmektedir. Mevcut durumda, eğer Eylül toplantısında açıklama yapılırsa Kasım ayında “tapering”e başlanması, eğer Ekim toplantısında açıklama yapılırsa Aralık toplantısında başlanması beklenmektedir. Piyasalarda genel kanaat, Ekim toplantısında “tapering” ile ilgili açıklama yapılması yönündedir. Bu durumda, tapering Aralık ayında ya da 2022 yılının başında gerçekleşecektir.

ABD ekonomisinde 2. çeyrekte görülen güçlü büyümeden sonra 3. çeyrekte göreceli yavaşlama gerçekleşmiştir. Son açıklanan istihdam verileri Delta varyantı endişeleriyle beklentilerden düşük gelmiştir. Ağustos ayı enflasyon verisi, Fed’in beklentisinin çok üzerinde gelmesine karşın, çekirdek ve manşet enflasyonun beklentilerden düşük gelmesi, enflasyonda tepe seviyesinin görüldüğü düşüncesine yol açmıştır. Tüm bu gelişmelerin yanı sıra dolardaki değer kazanımı, risk alma

iştahındaki düşüş, Çin'deki Evergrande krizi gibi nedenler Fed'in tapering açıklamasını Eylül yerine Ekim ayına bırakması; dolayısıyla tahvil alımı azaltımına başlamasının da Aralık'ta gerçekleşmesi ihtimalini artırmaktadır. Öte yandan, delta varyantıyla ilgili gelişmeler ve ekonomide beklenmedik bir yavaşlama olması, azaltımın 2022 Ocak ayında başlamasına ve daha yavaş bir hızda uygulanmasına neden olabilir. Ancak piyasalarda hâlihazırda bu durum fiyatlanmamaktadır.

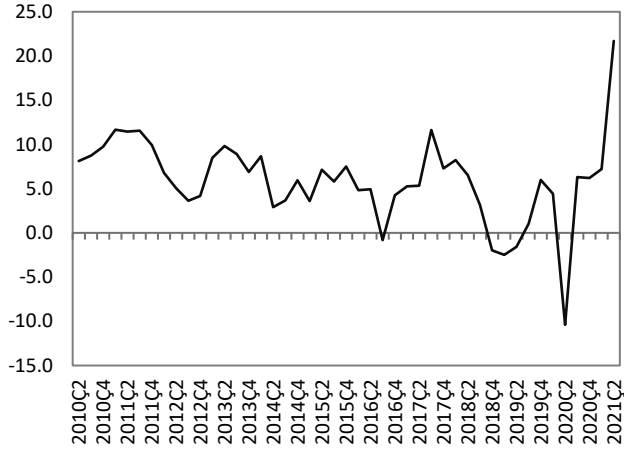
Haftalık Veri Takvimi (20 – 24 Eylül 2021)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
20.09.2021	Almanya	ÜFE (Ağustos, y-y)	%10.4	%12 (Açıklandı)
21.09.2021	Türkiye	Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku (Ağustos)	2.3 trilyon TL	--
	ABD	İnşaat İzinleri (Ağustos, a-a)	%2.3	--
		Yeni Başlayan Konut İnşaatları (Ağustos, a-a)	--	--
22.09.2021	Türkiye	Tüketici Güven Endeksi (Eylül)	100.8	--
	ABD	İkinci El Konut Satışları (Ağustos, a-a)	%2	--
		Fed Toplantısı ve Faiz Kararı	--	--
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Eylül, öncül)	-5.3	-5.7
	Japonya	BOJ Toplantısı ve Faiz Kararı	-%0.1	--
23.09.2021	Türkiye	TCMB Toplantısı ve Faiz Kararı	--	--
	ABD	Chicago Fed Aktivite Endeksi (Ağustos)	0.53	--
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları (Eylül)	--	--
		İmalat PMI (Eylül, öncül)	61.1	--
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	55.1	--
		Kansas Fed İmalat Endeksi (Eylül)	22	--
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Eylül, öncül)	61.4	60.4
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	59	59
	Almanya	İmalat PMI (Eylül, öncül)	62.6	61.5
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	60.8	60.4
	Fransa	İmalat PMI (Eylül, öncül)	57.5	57
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	56.3	56
	İngiltere	İmalat PMI (Eylül, öncül)	60.3	59
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	55.0	55.5
		BoE Toplantısı ve Faiz Kararı	--	--
24.09.2021	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (Eylül)	113.9	--
		İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Eylül)	%77.1	--
	ABD	Yeni Konut Satışları (Ağustos, a-a)	%1	--
	Almanya	Ifo İş Dünyası Güven Endeksi (Eylül)	99.4	98.8
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Eylül)	116.2	--
	İngiltere	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	-8	--
	Japonya	TÜFE (Ağustos, a-a)	-%0.3	--
		İmalat PMI (Eylül, öncül)	52.7	--
		Hizmet PMI (Eylül, öncül)	42.9	--

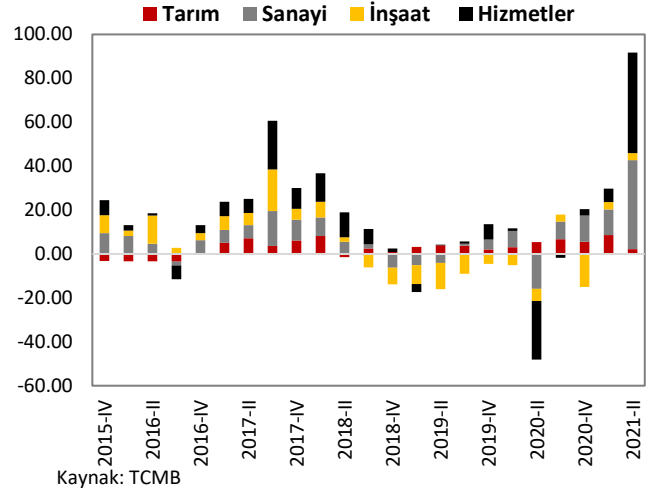
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

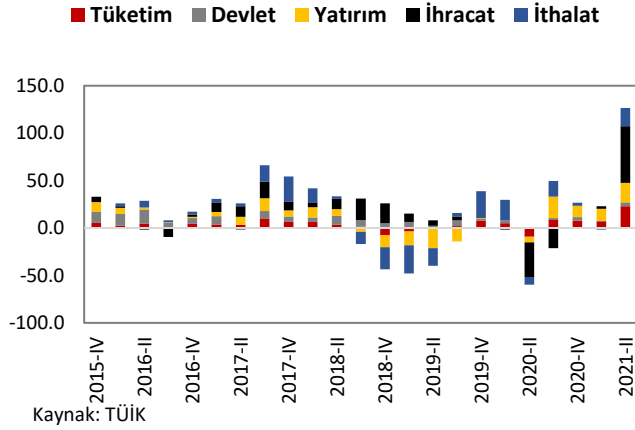
Reel GSYH (y-y, %)

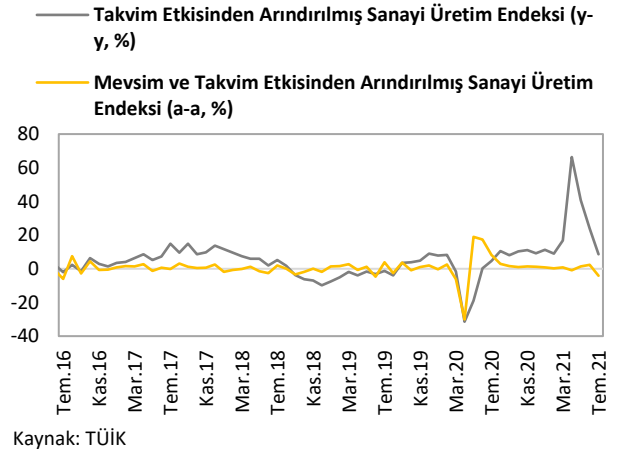
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

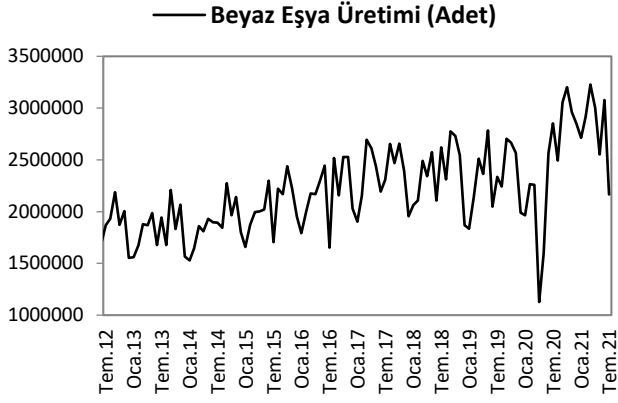
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

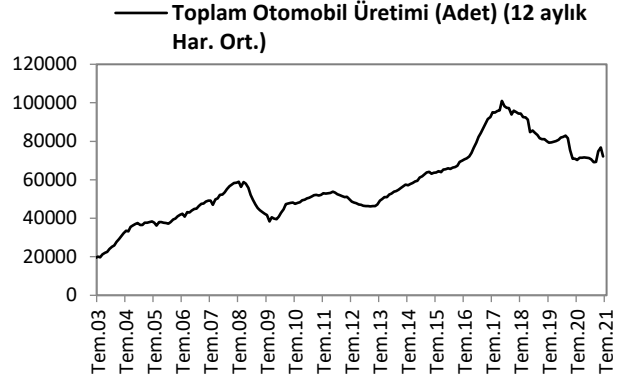

Beyaz Eşya Üretimi

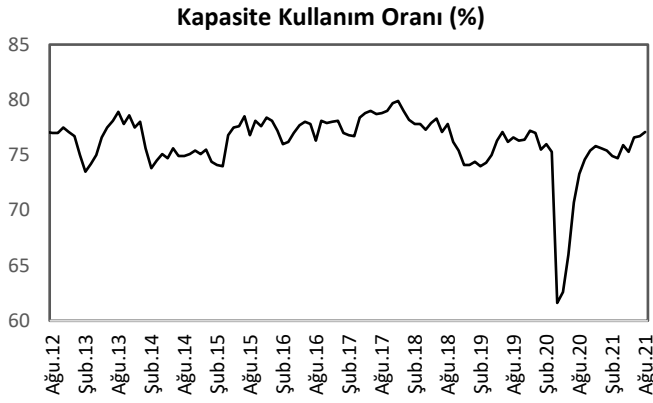
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Toplam Otomobil Üretimi

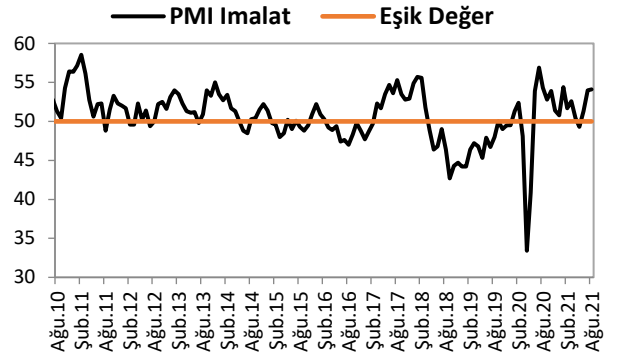
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

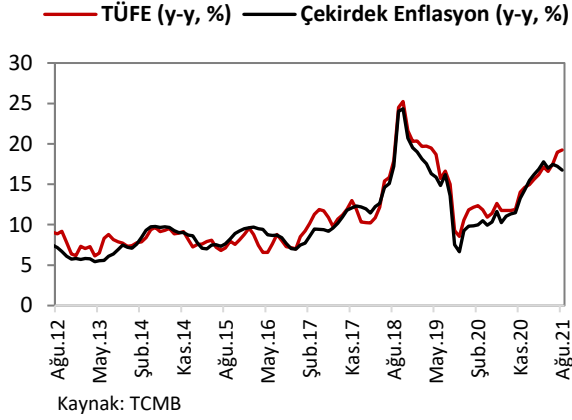
İmalat PMI

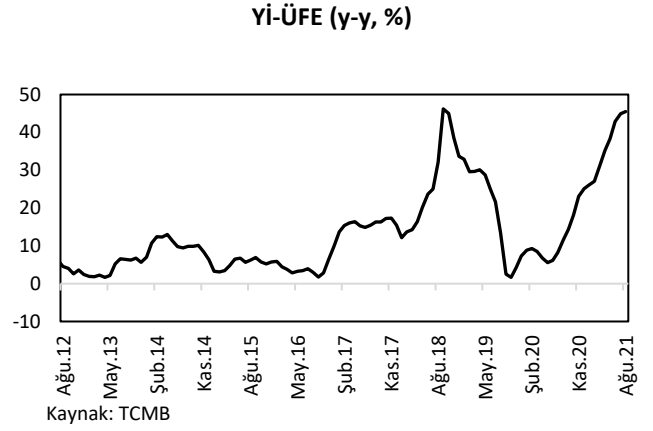
Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

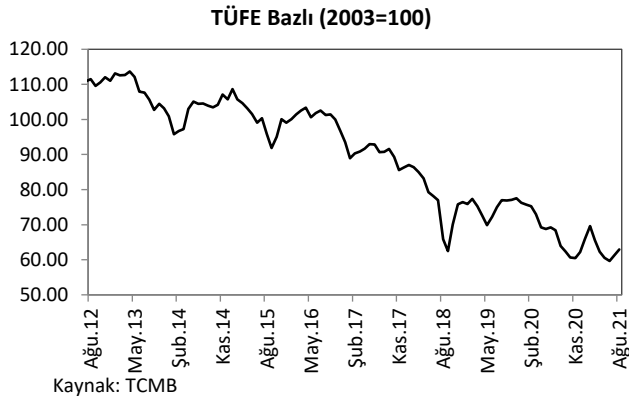
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

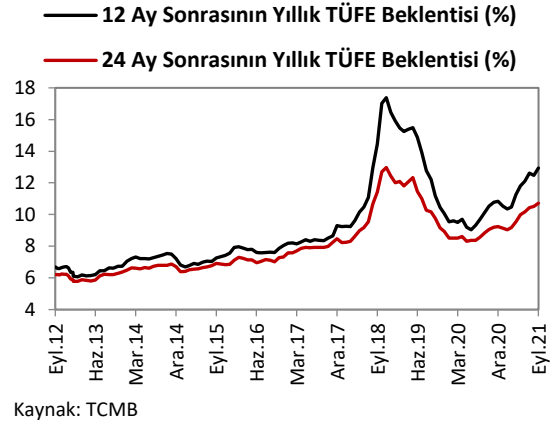
Yİ-ÜFE

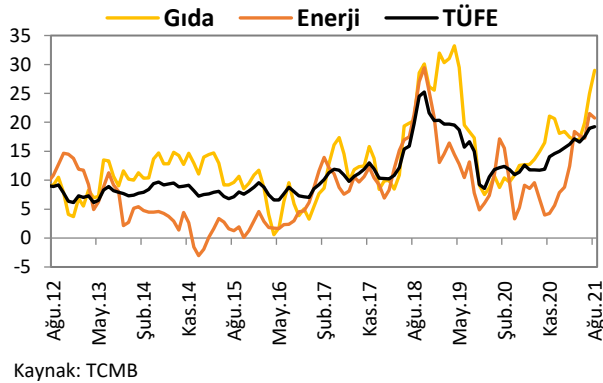
Reel Efektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

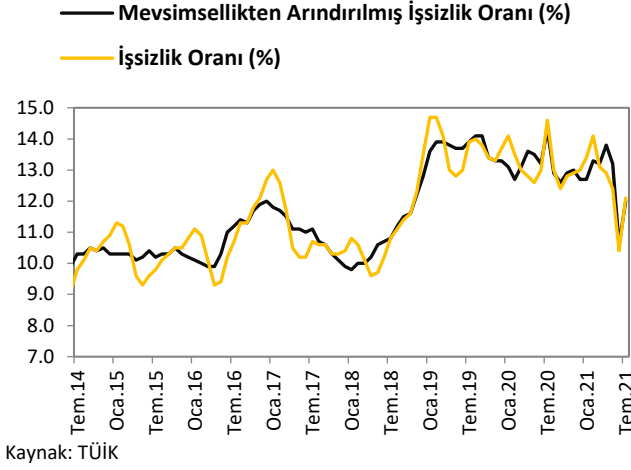

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

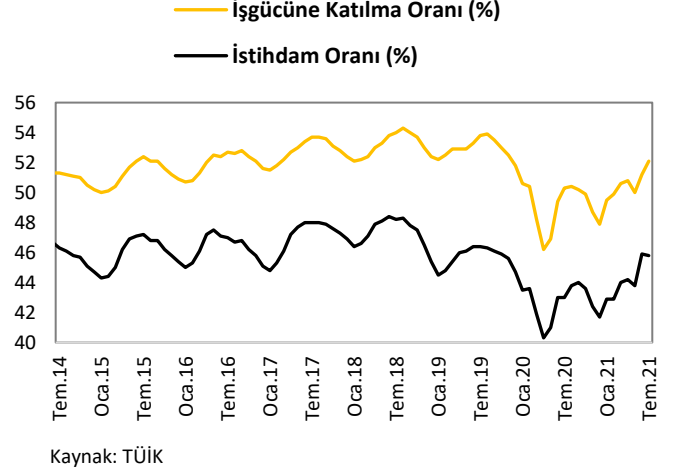

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

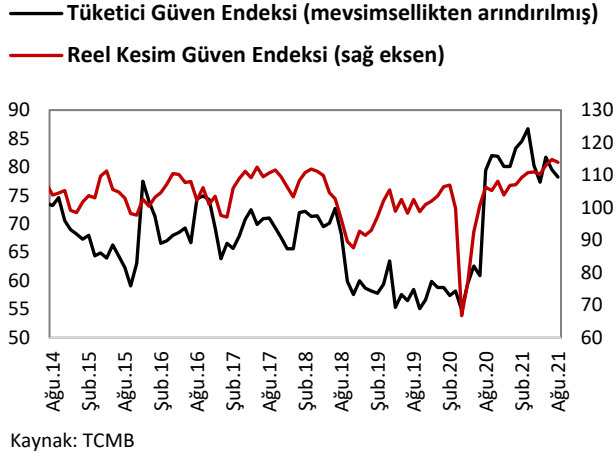

İşgücüne Katılım Oranı

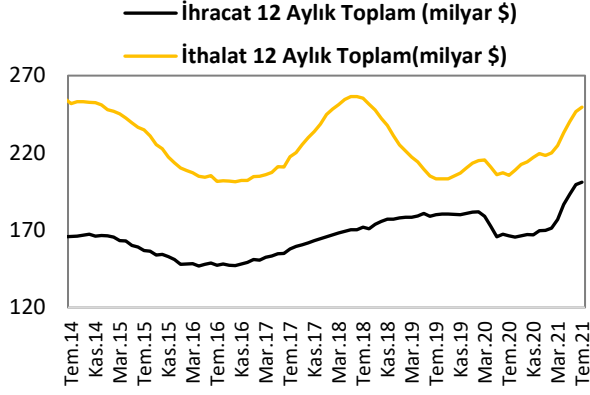
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

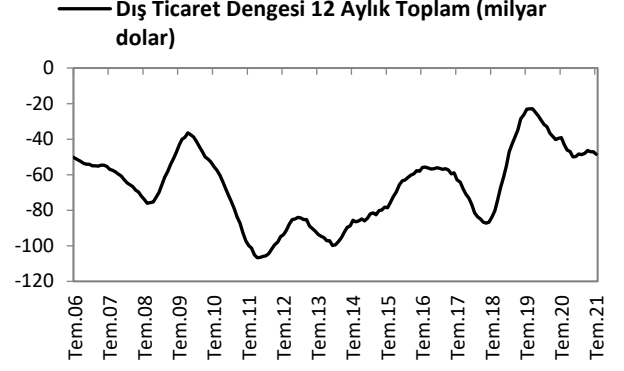
DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

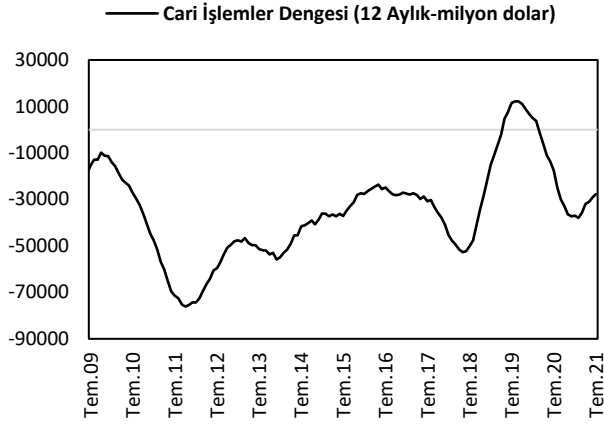
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Dengesi

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi

Kaynak: TCMB

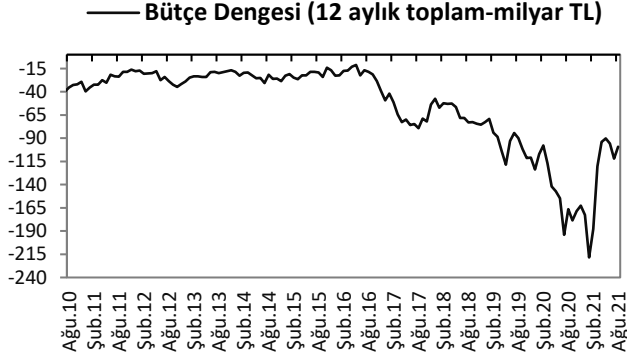
Sermaye ve Finans Hesabı

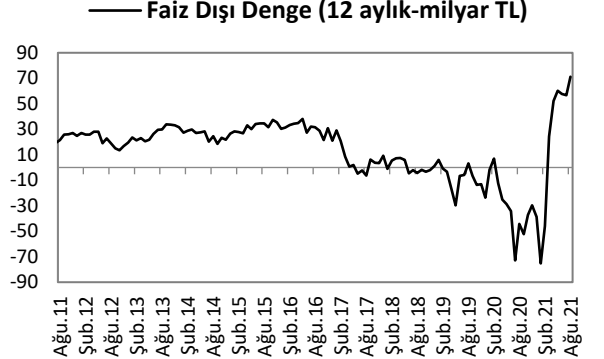
Kaynak: TCMB

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

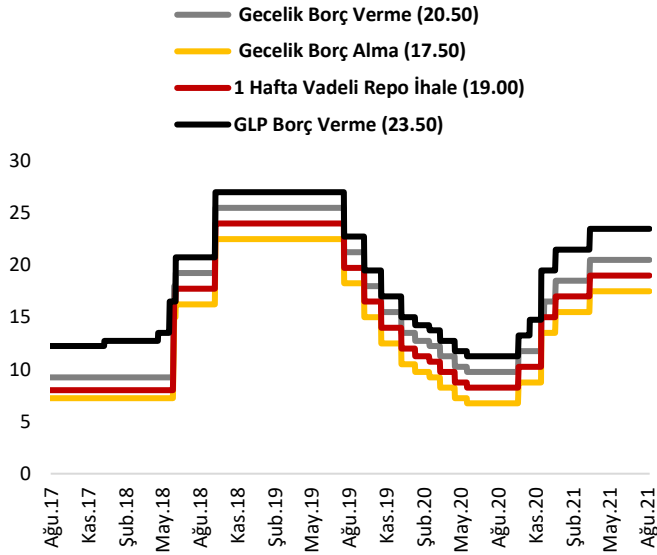
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirleşmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2019	4,280,381	0.9	13.7	-0.5	75.9
2020	5,047,909	1.8	13.2	9.0	75.6
Son Yayınlanan	1,581,120 (2021-II)	21.7 (2021-II)	12.1 (Temmuz 2021)	8.7 (Temmuz 2021)	77.1 (Ağustos 2021)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2019	11.84	9.81	7.36		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021 (Ağustos)	19.25	16.76	45.52		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2019	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2020	1,237,647	3,374,831	3,469,683	178,922	51,606
Son Yayınlanan (10.09.2021)	1,419,898	3,893,487	4,008,994	204,951	79,661
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2019	10.50	13.50	12.00	10.49	
2020	15.50	18.50	17.00	17.92	
Son Yayınlanan (17.09.2021)	17.50	20.50	19.00	19.85	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2019	6.8	210.3	180.8	-29.5	
2020	-36.7	219.5	169.7	-49.8	
Son Yayınlanan	-0.7 (Temmuz 2021)	16.4 (Temmuz 2021)	20.7 (Temmuz 2021)	-4.3 (Temmuz 2021)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2019	755.1	574.0	693.2		
2020	1,060.4	752.5	967.6		
Son Yayınlanan	1,152.4 (Temmuz 2021)	879.9 (Temmuz 2021)	1,042.6 (2021-I)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2019 (Ağustos)	93.7	94.3	0.6	11.4	
2020 (Ağustos)	80.3	108.6	28.2	40.1	
2021 (Ağustos)	105.7	146.5	40.8	54.5	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	1.6 (2021-II)	40.4 (2021-I)	-3.8 (2021-II)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özllem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiğbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.